

ZENTAI ELLENŐR.

Helyi és vidéki érdekű társadalmi és közgazdasági hetilap.

Szerkesztő és kiadóhivatal: Kínizsi-utca 758. sz., hova a lapot érdeklő közlemények, hirdetések, az előfizetési pénzek és hirdetés díjak intézendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 forint. — Egyes számok a szerkesztő lakásán és Zettin József ur kereskedésében 10 krért kaphatók.

Megjelenik
minden vasárnap.

Hirdetések:

Hirdetési díj egy négyszög-centiméternyi térért 2 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatás után 30 kr. — Nyilttér petítoronként 10 kr.

Zenta, 1886. szept. 2.

Minden, akár országos, akár községi érdekből alakult pártnál, ha az a törvény védelmére, a polgárok tisztelétére és becsülésére számot akar tartani, első és nélkülözhetetlen kellék: a tisztesség, a törvénynek és a polgárok jogainak tisztelgésben tartása. A mely pártnál e fő kellék hiányzik, annak a pártnak létjoga sincsen és az nem párt, hanem mérges támadás a polgárság, a társadalom testén: undok rákfene, mely megemésztéssel fenyegeti a társadalmat, fokonyként, perceről-percre tovább rágván magát, és ha kellő időben utját nem állják, magához az alkotmány szent zománcához is hozzáférközik fertőztető undokságával.

Ily mérges kelevény, ily veszedelmes rákfene Zenta város testén is támadt azon feketelelkű, elvetemedett, hitvány gazemberekben, a kik a f. évi jul. 20-iki községi képviselőválasztás alkalmára hamis névjegyzéket készítettek.

Ha e jobb sorsra érdemes város érdekei iránt annyi közönyösség lehetne bennünk, hogy az ily gyalázatos, becsületetlen egyszerűen nyilvánosságra hozni elégségesnek tartanók, örömezt mellőznénk minden további foglalkozást a rút merénylettel, melyhez hasonló országszerte hiában keresne bárki, mert ily mérvű gabszág kigondolására vagy elkövetésére eddigelé Zentán akadtak az első vállalkozó gazemberek. Azonban sokkal inkább szeretjük e város népét és sokkal nagyobb tisztelettel tartozunk a lakosság oldalunkon álló többségének azon méltóságos magatartása iránt, mely szerint, bizva a törvényes igazságszolgáltatásban, nem hamarokodja el dolgát a közvetlen elégtétel által amaz, az emberiségből kivetkőzött szánandó gazokon, hogysem fölhíva ne éreznők magunkat nem annyira az elkövetett gaztett undokságának a polgári tisztesség szempontjából kellő világításban és a maga tárgyilagos meztelenségében az olvasó közönség s a nyilvánosság előtt lefestésére, — mert e tekintetben a polgárság józan érzülete, a csalhatatlan közvélemény már akkor nyomban kimondotta az elkárhóztató ítéletet — mint inkább arra, hogy figyelmeztessük a polgárságot és az intéző köröket s a város összes lakosságát azon mély erkölcsi súlyedésre, melynek büzhödt pocolyájában fetrengenek azok az emberek, a kik ily undok alávalóság elkövetésére vállalkozni elég vakmerők voltak s a kik ez által az összes lakosság megvetésére s arra, hogy tőlük undorral forduljon el minden jobb érzésű ember, magukat hatványozott mértékben érdemesekké tették.

Az az utonálló rablógyilkos, a ki a rengeteg sötétben azt a holdfényt, mely alakját láthatóvá teszi, egyrészt istenkáromlás közt kerüli s előle a sűrűbe rejtőzik, másrészt üdvözli és arra használja, hogy az annak világításánál feléje közeledő utas ki-

létét fölismerje s kifosztásának egész tervét magának megállapítsa, csak annyiban él vissza a világalgatónak jóságával, hogy a mit a teremtő jótéményül alkotott teremtményei számára, ő azt embertársának romlására, végveszedelmének előkészítésére eszközül használja föl. Ellenben az emberi társadalom azon szörnyetegei, a kik polgártársaik bizalmából a mindnyájuk közös jogának őrizetere, érvényesítésére hívatnak föl s a kiket ezen szolgálatukért polgártársaik fizetnek, a törvény pedig különös oltalma alá helyez, a törvénytaposás és jograblás keresztutjára állva, fenevadak gyanánt attól fosztogatják ki polgártársaikat, a minek őrizete reájuk bízott, azt rabolják el, a mihez a polgárok bizalma nélkül közel nem juthattak volna: az ily banditák, az ily gonosztevők százasorosan gazabbak, erkölcsileg hasonlíthatlanul romlottabbak, mint a világ bármely létezett vagy létezhető utonállója, rablógyilkos szörnyetege.

A szemtelenségnek, a jellemtelenségnek, a becsületlenségnek és a polgártársak elárulásának a római korból emberi alakban megtestesülve halhatatlanná lett jelképe, az áruló Katilina nem volt oly gaz, nem volt oly minden emberi érzésből kivetkőzött hitvány alkotása a természetnek, hogy képes lett volna a szenátusban Cicero szemrehányásának ellentállni. Annyi szemtelenség volt benne, hogy képes volt bemenni a szenátusba, melynek tagjai közül többeket elárult, részt vett a tanácskozásban is, de midőn árulása Cicero által szemére lobbantatott, minden szemtelensége dacára elhagyta a tanácstermet és elhagyta még azt nap Rómát is.

Hát ti orcátlanok, kik Zentán a hamis választói névjegyzéket készíteni elég szemtelenekek voltatok, még Katilinánál is szemtelenebbek tudtok lenni?

Bejártok a tanácsházba, részt vesztek a tanácskozásokban, melyekben csak tisztességes polgároknak lenne szabad résztvenniök, ott főzitek ki árulási terveiteket: ezt megette Katilina is. De a ti határtalan szemtelenségetek annyira megrögzött gonoszsággal van párosulva, hogy rajtatok a figyelmeztetés, a nyilvános szemrehányás, a pellengérré állítás nem fog. Nem csak nem hagyjátok el a szenátust és várost, hanem hogy undokságtok büzével megfertőztessetek mindenkit, kinek közelébe juthattok, nem ártatok az emberek között jární és tömérdek gabszágtok elpalástolására olyan arckifejezést erőltetni, mintha becsületes emberek hordoznák orcáitokat.

Sőt nemcsak nem távoztok ti hamis névjegyzék készítő hitvány gazok, hanem közületek némelyek még azon vakmerő gondolatól sem riadnak vissza, hogy a küszöbön levő városi tisztujtásnál bejutnak az előjáróságba és annyira bagaria-bőrűek, hogy a fő- és alispán elé mernek lépni, őket arra kérendők, hogy érdekekben üssék arcul az igazságot, a becsületet, a tisztességet. De már ennek nem szabad megtörténnie, ha a becsület és tisztesség érzete és a törvény

iránti tisztelet végkép ki nem halt azoknak kebeléből, a kiktől leginkább függ, hogy a városi előjáróság megtisztíttassék mindazon kárhóztatos elemektől, melyeknek továbbra is megtűrése nem vezetne egyébre, mint a város jólétének örök időkre aláadására, a társadalmi élet és tiszta erkölcsök megmetye-lyezésére, Zenta városának anyagi és erkölcsi tönkretételére.

Reméljük, hogy e csapástól az intéző körök bölcs belátása, igazságszeretete és törvénytisztelete megóvja városunkat, mely cél-
nak könnyebb s biztosabb elérhetésére kíván-
tunk gyöngye szavunk fölemelése által köte-
lességszerűleg közreműködni

Ó-Becse multjáról.

(Végzavam József Mladen káplán urhoz.)

(Vége.)

9. Végül még néhány szót arról, a mit a névtelenül közölt cikk foglal magában, s a mit ön erre nézve sokkal szilajabb gorombasággal mond, mint igazsággal és okossággal. Ön egyszerien hazugságnak, árulkodásnak, rágalomnak nevezi azon állítást, hogy önök a szerb templomot a község háza fundusára építették; hogy önök fölhasználták azon 800 ezer téglát és azt mesz-
meg homokkészletet, melyek a városháza építésére össze voltak hordva. Tagadja azt is, hogy régi templomukat a szerbek önmaguk bontották le; és hogy vad gorombaságait annál féltelenebb módon gyakorolhassa, kifejezést ad ugyan abbeli gyanu-
jának, hogy a kérdéses közlemény tölem ered, de a névtelenséget fölhasználva, megvetését hangoz-
tatja az eljárás ellen.

Hát ez kérem alásan nem tisztességes dolog öntől; mert szent igaz, hogy önök maguk bontották le régi templomukat; szent igaz, hogy új templomukat a község háza fundusára építették; szent igaz, hogy fölhasználták hozzá a 800 ezer téglát, a fölhalmozott homokot és megoltott meszet. Ezt csak olyan orcával lehet tagadni, a milyennel a segédlelkész magát nyilvánosan lelkésznek írni nem átalja. A mi pedig a cikk névtelen közlését illeti, ebben megvetésre méltó dolgot csak oly ember láthat, a kinek tiszta fogalmai hiányzanak az emberi cselekedetek tisztességes vagy tisztességtelen voltáról. Azt is elég volna a névtelenségre nézve okul vetni, hogy a közlő önben oly műveltségű és finomságu ellenfelet sejtett, a minőnek cikke végén magát ön be is bizonyította; ilyennel szemben pedig eég az igazságot bármi módon kinyilvánítani s nem célszerű további szóváltásokba bocsátkozni. De nem ez volt a valódi ok, hanem az, hogy a cikk egészen egy magánlevélből volt kivéve s csak egészen csekély igazítással készített sajtó alá, úgy, hogy a közlő magát a cikk szerzőjének nem nevezhette. A magán levelet pedig dr. Bende József kalocsai apátkanonok, előttem volt ó-becsei esperes-plébános írta, kitol ennek kinyilvánítására fölhatalmazást nyertem. Ugyanaz a Bende József, a ki még saját szemével látta az új templom mögött a városháza melléképületeit; ugyanaz a Bende József, a ki pert indított ezen ha nem törvénytelen, de bizonyára igazságtalan és méltánytalan eljárás miatt; ugyanaz a Bende József, ki ezen pert meg is nyerte, melyben a gör. kel. hitközség 30 ezer forint megtérítésére ítéltetett. Minthogy azonban ezt az összeget önök fufangja behajthatatlanná tudta volna tenni, azért ugyanaz a Bende József a kath. hitközség kiküldöttei kíséretében egyezsége lépett önökkel s

ekként intézték el valahogy a dolgot, fönnhagyva jótalan és igazságtalan eljárásuk emlékét.

Már most itéljen az olvasó: ki a megvételre méltó? az e, a ki alapos értesülést nyerve valamely tényről, ezt az igazsághoz híven, bár névtelenül, közteszi, vagy az, a ki a tiszta igazság nyilvánítását vakmerő és kihívó arcátlan-sággal hazugságnak, arulkodásnak, rágalomnak bátorodik nyilvánosan nevezni? Ó-Becsén még nagyon sok ember látta a régi városházát; még 1835-ben is ott taposták lábba az igazságot; de ön maga is beismerte előttem előszóval, hogy az új templom a régi városháza fundusára van építve; hogy mer tehát nyilvánosan úgy írni, mint a hogy a neve aláírásával közölték hangzik? Mutatta volna ki (a mit ugyan ki nem mutathat), hogy jogosan történt a fundus és az anyagok elidegenítése; hogy nem egyoldalulag a kath. lakosság hátrahozásával és megrövidítésével ragadták el azon helyet és anyagokat, akkor meghajolnék; de midőn az igazságot tagadja, midőn az igazság állítását hazugságnak, rágalomnak, arulkodásnak mészli bűmlatra méltó cynizmussal nevezni: akkor egyebet nem tehetek, mint hogy földerítve eljárásának sajátzerű és követésre egyáltalán nem ajánlható voltát, önmek egyszerűen hatat fordítsak. Szulik József.

A bácsmegyei községi tanítók gyűlése Baján.

Lapunk legutóbbi számának „Különfélék” rovatában azt írtuk, hogy a zentai tanítók nincsenek megelégedve a bajaiak részéről történt fogadtatásukkal. Ezt mi nem az újjunkból szoptuk. Ugyanis a lapok szerkesztője fölkerlte a zentai tanítói testületnek egyik Bajára utazandó tagját, hogy fokozott figyelemmel kísérje egy a gyűlés lefolyását, valamint az egyebütt előfordulókat, hogy hiv referát adhasson. Midőn a lapok szerkesztője megbízottjának hazaérkezésétől értesült, fölkereste őt és elmondatta vele tapasztalatait, és azt az ígéretet is kivette tőle, hogy le is fogja írni, nehogy a lapok szerkesztője téves értesítést adjon a Baján történekről. A szóbeli előadás alapján írtuk, a mit írtunk.

Ezt a hírtünk egy valaki postán küldött „Az ott voltak nevében egy megbízott” aláírású levélben rágalomnak minősítve ezeket mondja: „A zentai tanítók azon része, kik a f. évi aug. 23., 24. és 25-én Baján tartott tanítói gyűlésen jelen voltak, a Z. E. legutóbbi számában azzal rágalommal maztatnak, hogy nem voltak megelégedve a bajaiak általi fogadtatással. Rágalom ez azért, mert ezáltal rájuk süttetett a legrútabb hálátlan-ság bélyege. Engedje meg tek. szerkesztő ur, hogy ezen bélyeget lemoshassuk magunkról, annak kinyilatkoztatásával, hogy a bajaiak általi fogadtatással nem csak meg vagyunk elégedve, hanem páratlan szívességgük által nagyon le vagyunk kötelezve. Bármelyikünk szívesen emlékszik vissza azon meleg vendégszeretetre, melyet élvezni szerencsések voltunk. Köszönetet mondunk Baja város n. é. közönségének a szívvel elvárattért, s legforróbb óhájunk, háláérzetünknek kifejezést adhatni s némileg leröghatni tartozásunkat az ott töltött szép napokért!”

Ugyancsak e hírtünkre vonatkozólag Czehe Győző ur, a népiskolák igazgatója és a zentai járáskör élnöke is küldött be nyilatkozatot, mondván:

„A Bács-Bodrogmegyei községi tanítóegyesület zentai járáskörének Baján tartott megyei tanítógyűlésén résztvett tagjai nevében kijelentem, hogy a „Zentai Ellenőr” mult számában a bajai tanítógyűlésről hozott értesítés téves információ **napulhat**, mert a bajai rendező bizottság nemcsak a zentai, hanem az összes jelenvolt egyesületi tagokat a legmelegebb vendégszeretettel fogadta.”

És mi e kettős nyilatkozat dacára fönntartjuk hírtünk. Mielőtt azonban ebbeli nyakasságunkat megokolnók, egy pár megjegyzést teszünk — különösen a névtelenül nyilatkozóra vonatkoztatva.

1. Bármennyire törekedett is kézírását elcsavarni, mi mégis ráismertünk benne a nyilatkozóra. Mert hát tetszik tudni, hogy nem egyszer forgott írása szemünk előtt.

2. Azt meg nem tetszik tudni a nyilatkozónak, hogy az „egy megbízott” nem firma. legkevésbé akkor nem, midőn alapos okunk van benne kételkedni, hogy megbízott; az „egy megbízott” csak akkor válnék be firmának, ha kísérő levéllel küldte volna be nyilatkozatát. De mi azért közöljük nyilatkozatát, mert megismertük irásából, jóllehet ugyancsak elcsürte az egy meg nem bizott megbízottat. Ezzel nem azt akarjuk mondani, mintha firmának ismernők el, hanem részben csak azért, hogy megmutassuk, miszerint jobbak, vagy legalább is kevésbé rosszak vagyunk hírtünkkel; másrészt, hogy bizonyítékát szolgáltatassuk részrehajlatlan voltunknak, még akkor is közölve az ellenvéleményt, midőn úgy vagyunk okok alapján meggyőződve, hogy nekünk és nem a nyilatkozó-

nak van igaza, sőt azt a nyilatkozatot is közöljük, mely nincs valami gyöngéd hangon tartva, és nem is kívántatnék valami nagyfokú érzékenység, hogy magunkra a nyilatkozatot sértőnek tarthatnók. De hát mi sokszor szoktuk mondani Jézussal: Uram bocsásd meg bűneit, mert nem tudja, mit cselekszik. Sőt nem csak mondjuk ezt, hanem így is cselekszünk. 3. De még azt sem tetszik tudni a nyilatkozónak, hogy a hitelesség első kelleke a felelősségre vonathatás, azaz a szavatosság. A ki nemcsak nevét elhallgatja, hanem még írását is fölismertlenné tenni törekszik, az jogot szavahihetőségre nem formálhat. Az ilyen ügyetlen cselekedés csekély erkölcsi bátorságot árul el és arra enged következtetni, mintha maga is érezne, hogy igazság dolgában gyöngé labon áll. 4. Nem egyszer lehet kicsiből nagyra következtetni, és nincsen komikusabb figura, mint ha valakinek szavai tetteivel ellentétben állanak és a ki másnak látszani érködik, mint a mi, és még sem tud magára vigyázni. Mi a nyilatkozót olyan-nak ismerjük, a ki másokkal szemben igen követelő, míg maga nem tudott mindéddig arra a magaslatra emelkedni, hogy követni tudná a társadalom alapját képező elvet: A mit magadnak nem akarsz, ne cselekedd másnak. A darab papirus, melyre nyilatkozatát írta, rábizonyítja, hogy a tisztességnek még külsejét sem tudja megőrizni, annál csekélyebb érzékkel bír annak lényege iránt.

5. A tapintatos ember nem megy a rud elé. Jóllehet jeleztük, hogy a gyűlésről meg fogunk emlékezni, a névtelen nyilatkozó be nem várva állításunk megokolását, közleményünket brüskül rágalomnak mondja. 6. A ki még ilyesmiket sem tud, az ne bocsátkozzék a rágalom definíciójába, mert nevetséges lesz.

Ezen féltucat figyelmeztetés után, melyeket a névtelen nyilatkozó fogadjon olyan jó szívvel, mint a minovel mi azokat leírtuk, — még hasznukat veheti az életben, — magokra a nyilatkozatban foglaltakra leszünk bátrak egy pár megjegyzést kockáztatni.

Tavol van tőlünk, mintha mi kétségbe akar-nók vonni, hogy egyikök-másikuk nem csak hogy meg van elégedve a bajaiak elfogadásával, hanem páratlan szívességgük által nagyon lekötelve is érzi magát. Mindezt azért nem vonjuk kétségbe, mert a) nem akarjuk föltételezni földieinkről, hogy nem volnának vendégszeretők, nem volna átszűröndözött fogalmuk a tisztességről, Baján is találkozik ember, — sőt talán több, mint egyebütt — ki valódi társadalmi műveltséggel bír; b) mert értesültünk, hogy éppen a nyilatkozó részesült páratlan szívességben és hogy éppen neki van legnagyobb oka az elfogadással megelégedve lenni, mert hát senkit sem vártak oly dobogó kebellet, mint éppen őt és senki sem lépett oly repeső szívvel Baja földjére, mint éppen ő. Azt sem vonjuk kétségbe, hogy egyikök-másikuk le van kötelezve, mert értesültünk, hogy éppen a nyilatkozó nemcsak lekötelve, hanem össze is kötözve érzi magát. Azt sem vonjuk továbbá kétségbe, hogy bár melyikök szívesen emlékszik vissza az élvezett meleg vendégszeretetre, mert értesültünk, hogy éppen a nyilatkozó élvezett lángoló szívvel és hogy éppen ő részesült volna abban a szerencsében, a melyben az ember csak egyszer részesülhet. Azt sem vonjuk végre kétségbe, hogy egyik-másik szép napokat töltött Baján, mert értesültünk, hogy éppen a nyilatkozó nemcsak szép napokat, de idylli, paradicsomi órákat is töltött Baján.

Midőn azonban mindezeket nem vonjuk kétségbe, sőt ünnepelesen kinyilvánítjuk, hogy a boldog szív áradásával telített nyilatkozat bennünket mindezekről meggyőzött, egyszersmind állítjuk, hogy nem mindannyian vannak a Bajára rándulással annyira meglegedve, mint nyilatkozó. És ezt az állításunkat a következőkkel indokoljuk:

Már az elszállásolás ügyetlenül s bajjal történt. Ugyanis a helyek nem lévén pontosan megjelölve, egyiknek-másiknak $\frac{3}{4}$ óráig is kocsin kellett keresgélni, míg végre sok elutasítás után lakására talált. A fogadtatás sem mondható szíves és előékenynek. Egyik-másik háziur és gazdasszony vagy egyáltalában nem, vagy csak kényszerítve mutatta magát az egész ottidőzés alatt s még a legcsekélyebb szívességet sem tanusították vendégeik irányában. Tudósítók irás-ban adott referációjában zárjel között megjegyzi: Tisztelet a kivételnek, de nagyobb részt így történt. — Az ismerked si estély vacsorája s a következő nap társas-ebéde volt még csak a meglepő. A vacsoránál H. I. zentai tanító volt kénytelen a pincés szerepét átvenni, különben 11 óráig senki sem evett volna. Az 1 frt 10 kros társas-ebéd semmiben sem különbözött a vacsorától. Ehhez járult még a bajaiak 3 ik bandája. Az ebéd és vacsora silányságát a jelenkor betegséggel, a protekcióval mentegetik, ugyanis a vendég-lős a képezdei elüljáróság egyik tagjával közeli rokonságban áll. Ilyen okokkal szemben egyné-mely hivatalos és a minden áron finom és udva-

riának látszani akaró személyek még szájjízöket is megváltoztatják és kötelességszerűen mindent delikátnak találnak.

A mi a gyűlést magát illeti, tudósítók azt állítja, hogy azon a zentai tanítók vitték a főszerepet. Bakody és Harkányi fölolvására helyes- lessel találkozott, Czehe igazgató a tanítói evkönyv szerkesztésével elismerést aratott. Az egészben csak az történt fonakul, hogy a jegyzőkönyvi elismerést zentai tanító indítványozta. Annak kinyilvánításával pedig jólétesültségünket kívánjuk igazolni, hogy a vendégszereplés általános föltűnést keltett.

Fölsorolt adatainkból meggyőződhetnek a nyilatkozók, hogy hírtünk nem a légből kapkodtuk elő.

Azt csak hajlandók lesznek megengedni a nyilatkozók, hogy nem csak annyi a szokás, a hány a ház, hanem az izlés is annyi, a mennyi az ember. Egyik meg lehet azzal a dologgal elégedve, a mivel a másik nincs. A mily joggal egyik megelégedettnek, olyannal a másik meg nem elégedettnek nyilváníthatja magát.

Arról meg vagyunk győződve, hogy a nyilatkozók, különösen az egyik, e lapok szerkesztője felől a lehető legrosszabb véleménynyel van, és iránta a lehető leggyöngédtelebb indulattal viselkedik, de talán olyan szakárnak meg sem tartják, hogy ahhoz az emberhez forduljon, kiből a priori föltétlenül meg nem bízik, és attól tartani kénytelen, hogy ferditett tudósítással fölülteheti. Meg talán föltételeznek — minden rossz véleményük dacára is — e lapok szerkesztőjében annyi becsület- és tisztességtudást, hogy megbízottját saját lapjában desaválni nem engedí, plane azt az embert, ki bír annyi erkölcsi bátorsággal, hogy e lapok szerkesztőjének mer tudósítást adni és plane akkor, midőn az illeto tudósítását meg irás-ban is foglalja. De meg szerkesztői multunk föl-jogosít bennünket arra, miszerint meg azoktól is elvárjuk annak föltételezését, kik felőlünk kevésbé jó véleménynyel vannak és irányunkban kevésbé jóindulattal viselkednek, hogy nem szokunk meg-gondolatlanul eljárni, és hogy nemcsak azokért, kiket a szerkesztő maga ír, hanem még azokért is, kiket lapjában másoktól közöl, a végtelékig megálljuk helyünket. Ilyen emberrel szemben nem ildomos eljárás a rágalom vádját elhamarkodva kimondani.

De minden rossz véleményük és érületük dacára sem vitathatják el e lapok szerkesztő-jétől, hogy a nevelés fogalmával tisztában van és a tanügy iránt lelkesedik. Mi ismerjük köteles-ségünket a tanügy iránt, azért a tanító-testületet rágalommal nem illetjük, de senkit sem illetünk. Ezt azonban csak azzal a rezerválával mondjuk, hogy az igazmondás nem emberszólás, tehát nem is lehet rágalom.

Végre azt sem akarjuk elhallgatni, hogy az első helyen közölt nyilatkozat meglepett meg pedig annyira, hogy azt hittük, miszerint rosszul van adressálva és már már a szomszédok akartuk küldeni. Mert bizony a multak alapján nem vártuk, hogy lapunkat valaha soraival fölkeresi. Ugy látszik, a következetlenség súlyát maga is érezte, azért törekedett iratát fölismertlenné tenni. S jóllehet bennünket nyilatkozatában a rágalomzás vádjával illetett, mi mégis közöljük lapunkban. És nem csak erre voltunk képesek, de még annyira gálántok is tudunk lenni, hogy a rosszat jóval fizetőd vissza, kívánjuk, hogy a Baján élvezett pénteki öröm ne váljék vasárnapi ürömmé.

Kivonat az adai m. kir. földmives-iskola szervezési szabályzatából.

Az adai földmives-iskola célja, minden mezőgazdasági, az állattenyésztés, hízalás és ápolás körüli munkát kellően végezni tudó és ezeket, valamint a fatenyésztést és zöldségtermelést is alaposan értő egyéneket képezni, hogy ezek egyrészt az iskola vidékén kisebbnek tartott birtok oszkerübb és nagyobb hasznára járó keze észre képesítessenek, vagy mint a mezőgazdasági munkák vezetői nagyobb birtokoknál bizvát alkalmazhatók legyenek.

Éppen ennek elérése végett az adai földmives-iskolában a tanítás gyakorati, — s a munkában való ügyes-ség kifejtésére a főszű fektettetik. Az elmélet az elemi tantárgyak tanítására, a gyakorlatban törtétek magyarázására és indokolására, áttekint se; nyujtására és ismét-lésekre, irás és számolási dolgozatok készítésére terjed.

A növendékek kiképeztetnek továbbá minden az állatok tenyésztésénél előforduló teendőket, valamint a beteg állatok ápolásában, hogy képesek legyenek az állatorvos működését kiegészíteni.

A tanfolyam két évig tart. A fölvételi föltételek következők: a) betöltött 16 éves életkor; b) erős, egészséges testalkat; c) irni, olvasni, számolni tudás; d) feddhetlen erkölcsi magaviselet; e) annak bizonyítása, hogy védhímlővel az illeto beoltatott. f) A belépő tanonc szülei vagy gyámjának egy oly nyilatkozata, melyben ezek kijelentik, hogy a belépő tanonc az ő akarattal lép az iskolába; hogy kötelezik magukat

vele az előirt tanfolyamot elvégeztetni, s ha mégis a tanuló befizetése előtt az iskolából kilépne és ezen kilépése folytán munkás-hiány miatt az iskolát kár érné, az államkincstárnak kártérítéssel tartoznak. g) Az iskolában levő tanonc az apa elhalálása esetén, ha a vagyon az ő kilépését kívánja, minden kötelezettség alól azonnal fölmentetik. h) A Bács-Borog vagy ezzel szomszédos megyék és a bácsmezei gazd. egyesület, valamint városok, községek és magánosok által alapított ösztöndíjas helyeket, a megyék, városok és községek közgyűlése s a nevezett gazd. egyesület választmányai s az illető alapítók — szem előtt tartván az a) b) c) d) e) f) alatt elsorolt feltételeket, mindig az év szeptember 1-ig töltetik be s ugyanezen hó 10-ig a kijelölt névsorát a földm. iskola igazgatójával közölni tartoznak. Ha ez részükre elmulasztatnék, ezen ösztöndíjas helyek betöltését az igazgató teljesíti oly módon, hogy ő ezen helyekre a hiányzó és cseléd könyvvél magukat ellátott munkás tanoncokat két évre fölfogadja s tudomésvétel végett eljárásáról az alapítókat értesíti. i) A belépő tanonc belépési ténye által magát minden néven nevezendő munka végzésére s feltétlen engedelmeszségre kötelezte. j) Az iskolába való jövetelkor a munkás tanoncnak egy ünnepű s egy köznapi öltözékkel, két pár fehérneművel, lábbelivel és két törülközővel kell birtania. A hiányzó öltözékeket vagy törülközőket az igazgató a tanonc munkabérének terhére szerzi be.

A tanoncok az iskolában helyeztetnek el és ellátásukról az igazgató gondoskodik. Az élelem egyszerű, de izletes és tápláló eledelből áll.

Egyelőre Adán bejáró tanoncok is vétetnek föl, kik azonban sem lakásban, sem ételmezésben nem részesülnek, egyebekben minden tekintetben a bennlakókkal egyenlő kötelezettségeik vannak s ugyanolyan elbánásban részesülnek.

A munkás-tanonc szorgalmához mérten 30 frtig terjedő évi munkabérében részesül, mely neki évnegyedenkénti részletekben mindig az évnegyed végén kifizetetik.

A gyakorlati tanításban, valamint a gazdasági munkában szünet nincs, az a hétköznapokon a belépéstől az elbocsátásig folyton tart.

Az elméleti tanítás november 1-én kezdődik s aug. 31-én fejeztetik be.

A tanonc a tanítási év megkezdése előtt, azaz november 1—5. közötti napokon tartozik belépni.

A tanfolyamot végeztetik október utólján bocsátatnak el.

Vasár- és ünnepnapokon — az istállóban teljesítendő munkák kivételével — munkaszünet van ugyan, de a tanoncok kötelesek az isteniszteletben résztvenni.

Fizetési kötelezettség: egész évre 150 frt, melyért a tanonc teljes ellátásban, azaz ételmezés, lakás, mosás és tanításban részesül; harminc forint pedig munkamegtérítési átalány címen az igazgató fölterjesztésére évnegyedenkénti s utólagos részletekben fizetetik ki, mely összeg rendeltetése a ruházat s egyebek pótlása.

Fegyelmi rendszabályok, házi- és napirend.

1. A tanoncok kötelesek mindenben az igazgató rendelkezéseit pontosan teljesíteni.

2. Kötelesek a segédtanárnak, valamint a kertésznek engedelmeskedni. Általában a tartozó tiszteletet kötelesek mindenkor megadni följebbvalóknak s iparkodniok kell szorgalom, munkásság és jó magaviselet által ezek megelégedését kérnemelni.

3. Tartoznak az oktatásnál, valamint az esteli rendelkezésnél mindig jelen lenni.

4. Dohányzás — tan- és háló-helyiségekben, általában mindenütt ott, hol gyülekező tárgyak vannak — meg nem engedtetik.

5. Betegség esetén tartoznak az igazgatónál azonnal jelentést tenni, ki az iskola orvosával a keletkező nagyobb bajnak elejét vétheteti.

6. Idegeneket házára elfogadni nem szabad.

7. A bejáróknak munkaközben s a bennlakóknak munkán kívül is a városba menni engedély nélkül nem szabad.

8. Bármely fegyvert tartani tilos.

9. Kártya és egyéb szerencsejátékok tiltatnak.

10. Minden tanoncnak kötelessége a legkisebb észlelt hibát, hiányt, visszaélést vagy rendetlenséget azonnal bejelenteni.

11. Szeszies italt az iskolába hozni meg nem engedtetik.

12. Azon tanonc, ki nem szorgalmas, vagy a kapott rendelkezéseket hanyagul, vagy éppen nem teljesíti, ki a 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. és 11. pont ellen vét, először megintetik, második esetben munkabéréből egy megfelelő része levonásával büntetetik.

13. Ha részegség, garázdaság tapasztaltatik nála, a munkabér elvonása fokozható, s ha ez sikertelen lenne, az iskolából kitalható.

14. Azon tanonc, ki bármely módon káros vagy veszélyes befolyást gyakorol társaira, ha maga nem is követne el oly vétséget, mely megbüntetését okvetlenül maga u ánná, munkabér elvonással, esetleg kitiltással büntetethető.

15. Minden kártétel — mely roszakaratnak tulajdonítható — megtérítést von maga után.

16. Az igazgató a büntetésekről tartozik jelentést tenni a beküldő szülők, gyámok vagy alapítóknak.

17. A tanoncok karácsony bűjtjének előes-éjétől karácsony másnapját követő nap estig; nagyeüttörtötktől husvét utáni keddig bezárólag szabadsá oltathatnak. Közbeeső időben pedig a tanoncnak indokolt kérelmére az igazgató három napra terjedő eltávozási engedélyt adhat.

A szabadságidő leteltével meg nem érkező tanonc helyett napszámot fogadtatik, melyet munkabére terhére az igazgató fizet. Ilyen tanonc az iskolában töltendő további idejére többé nem szabad-ágotatik.

A napirend következő:

Reggeli fölkelés télen 5 órakor.

5—6-ig minden tanonc megmosdik, felöltözik, ágycát megveti, a hálószoba kispertetik és szellőztetik s a munkába indulásra készen áll. 6—8-ig munka a szabadban vagy egybeült. 8—8 $\frac{1}{2}$ -ig reggeli. 8 $\frac{1}{2}$ —11-ig a munka folytatása. 11—12-ig tanítás. 12—1-ig ebéd. 1—2-ig pihenés és tanulás. 2—5-ig munka. 5—6-ig istállói munka. 6—7-ig tanítás és tanulás. 7 órakor esteli, utána rendelkezés másnapra, melyen valamennyi tanonc jelen tartozik lenni.

Reggeli fölkelés nyáron 4 órakor.

4—5-ig mosdás, öltözés, takarítás, szellőztetés s a munkába indulás. 5—7 $\frac{1}{2}$ -ig munka. 7 $\frac{1}{2}$ —8-ig reggelizés. 8—11-ig munka. 11—12-ig elméleti tanítás. 12—2-ig ebéd és pihenés. 2—8-ig munka. 8 órakor esteli, utána rendelkezés másnapra. Télen és nyáron lefekvés 9 órakor.

A kik istálló-fölügyeletre, állatok ápolására vagy hasonló teendőkre vannak fölvaltva kirendelve — szükség szerint 1 $\frac{1}{2}$ —2 órával előbb kelnek föl.

Esős időben, ha a gazdaság a tanoncokat nem foglalkoztathatja — elméleti tanítás tartatik.

Munkára, munkaszünetre, a tanóra kezdete és végére, étkezésre, valamint fölkelés és lefekvésre csemetés által adatik jel.

Étkezésnél az igazgató, vagy segédtanárnak jelen kell lenni hogy a netaláni rendtelenségnek eleje vétessék.

A másodéves tanoncok közül az igazgató két „hetes” jelöl ki. Az első tartozik a többiek előtt fél órával előbb fölkelni; ő csemet a fölkelésre, munkába állás előtt ő jelentkezik az igazgatónál, hogy a munkában való netaláni rendelkezést átvegye. Az első hetes teljesíti a többi csemetést is, végzi a major és ház körül való apróbb munkákat; segédkezik az ételmezés körül, tisztítja a tanszobát, télen ezt, valamint a lakszobát fűti. Az első hetes írja föl a napi munkát s vezeti a munka-naplót.

A második hetes szintén egy esetleg fél órával előbb kel föl; ő hozzá az istállóban való teendők tartoznak. Ő ügyel föl az állatokra, beméri a tejet, kiadja a takarmányt, seprí az istállót és annak környékét, a trágyatelepet ápol a. ö. özi, stb. Heti teendője alatt a fölügyeletre bízott takarmánykiadás-, tejbevétel-, stb.-ről pontos jegyzéket vezet.

Általános megjegyzések.

A tanulók erkölcsi magaviseletére, tisztességes polgárokká leendő képzésére a szorgalmas, józan és becsületes élet utáni törekvésre hatni — minden módon iparkodik az iskola. Különös suly fektetetik tehát arra, hogy a tanulók között a testvéri szeretet és összetartás érzete fejlessék és szilárdítsák; egymás vallását és nemzetiségét kellő tisztelet- és becsülésben tartás. Illetlen beszédek, káromkodás, pörlekedés, láрма és önbíráskodás, a cselédekkel való durvaság szigorúan tiltatik.

Az iskola könyvtárából föl fogásuk és képzettségük-höz illő gazd. olvasókönyvekkel ellátatnak.

A gyakorlati munkából csemetés előtt kiállani nem szabad. Munkaközben és azonkívül is a kezükre bízott eszközöket kártérítési kötelezettség mellett tartoznak ápolni. Kötelesek a gazd. állatokkal szeliden bánni; az igás állat túleröltetése vagy kizárása szigorúan tiltatik.

Minden tanuló az év elején kijelölt helyét tartozik folyton megtartani; a neki átadott butorokra vigyázni; a tisztaságra különösen örködni. Egymás tárgyait érinteni, vagy éppen eltulajdonítani kizárólag terhe mellett tiltatik.

Minden lakszobában a tanulók közül egy fölügyelő jelöltetik ki, kinek rendelkezéseit eltűrni s neki mindenben engedelmeskedni kötelesek. A lefekvésre adott jeladás után a hálószobákban mindenki köteles helyét elfoglalni. A jeladás utáni kimaradás szigorúan büntetetik. Jeladás után a fölügyelő köteles a lámpákat eloltani, a netán kimaradtakat pedig büntetés terhe alatt az igazgatónak bejelenteni.

Az adai m. kir. földmives-iskola igazgatósága.

Különfélék.

— Legyünk bizalommal! Nagyon valószínű, hogy még e hónapban meg fog ejtetni a tisztújítás. Bennünket nem vezetvén önérdék, mindig csak arra törekedtünk, hogy a közérdeket megóvjuk. Ha igazság van Magyarországon, ha a törvényt lábball nem tiporják, ha a tisztességet arcul nem ütik, akkor az ellenzék fog restaurálni. Polgártársaink megnyugtására kinyilvánítjuk, hogy országos képviselünk nem alszik.

— T. gazdaközönségünk figyelmét e helyütt is föl hívjuk negyedik cikkünkre, az adai m. kir. földmives-iskola szervezési szabályzatának kivonatára; a vállalkozókat pedig figyelmeztetjük ugyancsak az adai földmives iskola t. igazgatóságának pályázati hirdetményére.

— Az adai m. kir. földmives-iskola l a b a n a vizsgálatok szept. 15-én és a következő napokon fognak megtartatni. A ki meg akar győződni, miképp nevelik az okos és ügyes gazdákat, menjen azokban a napokban Adára, az utat nem fogja kárba vesztetnek találni.

— Beküldetett nro 1. Bulgária dicsős bator fejedelme a népe által vont diadalszekéren vonult be. Mily magasztos, mily dicső! Egy hét előtt mint fogoly hurcoltatott el szerető népei közül, egy hét után diadalünnepet ül népei között. A nép szava Isten szava! Kik a zsarnok megvesztegetés és alávaló árulás megfosztott kincseitől, azt szerető népe százszorosan megajándékozta kincseivel. — Mily drága kincs a nép szeretete! — A mely uralkodót népe nem szeret, az nem uralkodhatik nyugodtan és boldogan. A zsarnok hiába erőlteti uralkodását a népre, ez megveti őt és elűzi. — A nép szava Isten szava! — Zenta város zsarnokait van most hivatva a nép elűzni. Közeledik a tisztújítás. A népre önkényűleg rá erőszakolt zsarnoki uralkodástól kell megmenteni Zenta városát. Bármily görcsösen ragaszkodnak is a zsarnokok a kormánypalcához, hiányozván nekik a nép szeretete, nem uralkodhatnak, mert a nép akarata ellen bitorolja a zsarnok, mert ennek haragja előbb-utóbb utóléri. Zentán a nép diadallal akarja visszahelyezni szeretőt vezérét polgármesteri székébe. A zsarnokok küzdenek a nép akarata ellen, de ez hatalmas és megtörve a zsarnokokat, vissza fogja adni százszorosan kincsét szeretőt vezérének. Adja Isten, hogy minél előbb. — Horváth Gyula

— Az iskolaszék figyelmébe. A legmegbízhatóbb oldalról föl hivatunk, hogy a tanítói állásokra hirdetett pályázatok alkalmából ajánljuk az iskolaszéknek Porsche Vilmost, padéromotvai uradalmi tanítót, ki a tanügyi terén is ismeretes derék fiatal ember, kitűnő bizonyítványokkal bír és mint társadalmi ember a legelső körökben is megállja helyét, józan, becsületes, értelmes ember. Kövesse az iskolaszék a választásnál az elvet: Győzzön a legjobb!!

— Állandó rovat. Gombos Gábor polgármester akar lenni. És ugyan minő alapon? Mert divatmajom szétére komoly férfiszamba sem jöhet? Mert a várost megkárosította 4000 frttal, csalán leíratta családi adósságát? Mert mint zárgondnoksági elnök ma sem fizette le az 5884 frt 54 krt, sot mert a várost 21 429 frt 41 kr jogos követelésétől megakarja fosztani? Mert az árvak ma sem kaptak a járásból, de magának és cimborájának: Mikosevicsnek dupla porciót hasított ki? Mert a várost a tönk szélére juttatta? Mert 250 ezer frtot elpocsékolta? Mert vadbankókat bocsájtott ki? Mert 106 ezer frtről nem tud elszámolni? Mert a város elsőrendű tégláját a körkemencésnek adta kölcsönbe, a város részére pedig készpenzen párolt téglát vett? Mert jöllehet a 250 ezer frtot elpocsékolta, de a vállalkozókat nem fizette ki, és ezek a várost pörrel támadták meg? Mert a szállási vasutat erőszakolta, az iparosok és kereskedők érdekeit sérteni célba vette önös érdekből? Mert a f. é. az ő józan ész ellenes gazdálkodása következtében 80 ezer frtos deficittel záródik? Ezek bizony érdemek, de nem a polgármesterségre, hanem más valamire.

— Beküldetett nro 2. Van Zentán egy alig 3 hónapja letelepedett sárgalábú kolibri, ki először is a zsidókat vetette meg mindörökre. Az még hagyján volna, mert hiszen ezek nem sokat törődnek vele s e miatt ez alkalommal én sem foglalkoznám a fiók-majommal, de midőn valaki a tisztesség utjáról letér, lehetetlen elhallgatnom. — Ez a félméteres fiók-majom nem állal más ügyvédi irodába elmenni s ott betekintve egyes ügydarabokba, az ott tapasztaltakkal az ellentét ügyvédjéhez szaladni s informálni ezek felől azon célból, hogy ez használja föl emez ellen az ott vett értesítéseket. (Eleg sajnós, ügyvédek között olyan is találkozik, ki ezt fölhasználja.) Nem-e tisztességtelen az illeto fiók-majomtól eme eljárás, s még o kiabálja uton-utfélen, hogy mily tisztességtelenek a zsidók. — Higyje el a fiók-ficsur, hogy olyan tisztességtelen eljárást nem követnek el a zsidók, mint ő a fontí tettével elkövetett. Ha így halad, nem mondja rá a piarista e szent szavakat: „Ez az én szerelmes fiam, a kibén nekem örömem telik.”

— A független s egi k örnek g y a s z a van: Tóth János sághi, köri tag szept 2-án meghalt és 3 á n d u 4 órakor kísérték ki a gyászlobogó elülvitele mellett a kör tagjai. Az örök világosság fényeskedjék neki!

— Beküldetett nro 3. Figyelmeztetem ama bizonyos szerelmes párt, hogy máskor az ablakfüggönyt huzzák be, hogy ne legyen kénytelen az arra sétáló közönség a zongorakiseret mellett végzett szerelmeskedésüknek tanuja lenni. E g y s é t á l ó.

— Moholyon Gruits Miklós szerb tanító öngyilkos lett. Alig 1—2 hónapja, hogy második megházasodott, de gyakori részegsége következtében e házasság is ugy, mint az első, boldogtalan volt. Néhány nappel előtt ittas állapotában szép fiatal nejét úgy megverte, hogy szakadó esőben kellett sógorához menekülnie. A boldog-

talán nő rokonai eljöttek, hogy haza vigyék. Ugy látszik, ez az oka, hogy Gruits öngyilkos lett. Egy árva hagyott hátra.

— **Schnur táncmester** aug. hó 28-án tartott próbájának jövedelméből 7 frtot juttatott a szegény iskolás gyermekek alapjának.

— **Élelmes a világ.** Könyvkereskedőink fogdmegeket tartanak az iskolák körül és úgy cipeltetik a gyermekeket vásárolni az üzletbe. A mi korunkban a könyvkereskedők a helyiségekbe várják a vevőket. De még nagyobb élelmeséget árulnak el az üzerek: olyan könyveket is vétetnek meg a gyermekekkel, a melyekre nincs is szükségük. P. a harmadik osztályu földrajzot összekötötték a IV. osztályuval és így a III. oszt. tanuló a IV. oszt. földrajzot, a IV. oszt. növendék pedig a III. oszt. földrajzot is megvenni kényszerül. Ez beválik a szülők fosztogatásának. Már hogy élelmes a világ! De tisztességes e?

— **Beküldetett nro 4.** A várostól bérbé vettem a „Fényes”-ben két darab földet. Egyik darab után, mely Gombos Gábor bérleti földjének tőszomszédságában fekszik, már régebben kifizettem a bérleti összeget; a másik darab után pedig hiába kínáltam a haszonbért a gazdasági tanácsnok — a pénztárnok — és városgazdának, egyik sem akarta átvenni. Míg Csonka Miskától, Barsi Gyurától és Pétertől fölvettem, jóllehet később fizettek, mint én jelentkeztem. Fölemlítettem a tanácsnoknak, hogy nem vagyok képes dolgozni, mert a polgármester kenderét a földemre hordatta, kértem, hogy szóljon Gombosnak, de nem volt fogantja. Mire levelben szólítottam föl a polgármestert, hogy szállíttassa el kenderét földemről. E leve-

lemnek lett annyi eredménye, hogy az én földemről a járási legelőre hordatott a kender, és jelenleg is ott van az összlakosság hátrányára, mert jószága az amugy is rossz legelőn kis terültre van szorítva. Később tudomásomra jutott, hogy a kínált pénzt a nevezettek azért nem vették föl többé magamtól, mert az időtájt a bekei földeladások alkalmával 3 db föld eladása után a kiküldöttek igen el voltak foglalva az evéssel-ivással. Ennyit ez uton kijelenteni az illetők figyelemzetésére kötelességemnek tartottam. Zentán, 1886. szept. 2-án. Csizik János.

— **Turnür és a költők királya.** Hogy a költő egyszerű jó, bizonyítja Vörösmarty, ki már a 40 es éveken megírta a mai turnüröl: Természetelleni domborodás, sem szép, sem kecsegtető.

— **A szülők figyelmébe.** A kik gyermekeiket hegedülni vagy cimbalmozni taníttatni szeretnek, sziveskedjenek e lapok szerkesztőjénél jelentkezni. Ha öten jelentkeznek, kik havi 10 frtot naponként egy órárt, vagy ha 10-en jelentkeznek, kik heti 3 órárt havonként 5 frtot fizetni hajlandók, akkor e lapok szerkesztője Budapestről lehvija jó ismerőst, ki kitünően hegedül és cimbalmozik.

— **Egy a gazdaságban fölnevelkedett,** jelenleg állami szolgálatban álló, több nyelvet beszélő egyén gazdaságban mint intező óhajt alkalmaztatni. Kiknek ilyenre szükségük van, sziveskedjenek e lapok szerkesztőjéhez fordulni.

— **Az idei Lajos napja** ugyancsak emlékezetes marad a csókai szőlőkben. Ugyanis a zentai járás főszolgabírája ünneplé névnapját

barátai társaságában, midőn is egy nem várt meglepetésben részesítette egyik városi hivatalnok az ünnepeket és a vendégeket. — Az illető városi hivatalnok tele tömve dinamittal kergette maga előtt a szőlők közt a képzelt vadakat. A társaság el nem képzelhette, hogy mi történik most körülötte. — A sok hajszolás után végre néhány nyul és rókafogás után barátunk a társaság elé ért, hol is dinamitos cilindrével s patogó előadásaival kezdte a vendégeket mulattatni. Nagyszerű látvány volt, midőn dinamitos durranásaitól a félénk nők megijedve szerteszéjjel szaladtak. A szives házigazda meg is köszönte barátunknak, a magának, valamint vendégeinek szerzett kedves meglepetést.

Gabonapiac.

Budapesten búzát gyöngén kínálnak, a vételkedv jó. Buza 9.15—25, kukorica 6.47, zab 6.30—6.33. Zentán buza 8.40—8.50, kukorica 5.70, zab 5.65 mm.

Felelős szerkesztő: Reitmann Ferenc.
Kiadótulajdonos: a „Zentai függetlenségi kör.”

Tanonc kerestetik.

Egy jó házból való fiut tanoncul fölveszek

Kovacevics József,
kovács mester.

Árverési hirdetés.

Alulrott, mint a zentai kir. járásbírószág telekkönyvi osztályának 4 48/88. sz. alatt kelt végzése következtében Keresztury Gyula zentai lakos ingatlanaira fogantatosított zárlat folytán kinevezett zárgondnok ezennel közhírré teszi: miszerint föntvezettnek tulajdonát képező s a népiskola mellett levő, valamint az ezútszerint Baresy Zsigmond által lakott **kétrendbeli lakház** f. évi szeptember hó 5-én, vagyis vasárnap délután 4 órakor a f. évi szeptember hó 15-től **egy évre** hasznabérbe fog kiadni.

A bérösszeg a leütés alkalmával készpénzben lefizetendő.
Zentán 1886. szeptember 2-án.

Bergel Adolf.

2151/1886. tkv. sz.

Árverési hirdetményi k. vonat.

A zentai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vergovits Voin és Vergovits Uros adai lakosoknak önkéntes árverés iránti ügyében a zentai kir. járásbírószág területén levő, Ada község határában fekvő, az adai 1352. sz. tjkben felerészben Vergovits Fülöp, másik felerészben pedig Vergovits Voin és Vergovits Uros tulajdonál folyt A + alatti 5466. hr. sz. 1 h. 600 □ öles peszeri földre o. é. 300 frt kiküldési árban, továbbá az adai 3951. sz. tjkv felerészben dr. Engelmann Zsigmond, másik felerészben Engelmann Adolf és Vergovits Fülöp tulajdonál folyt 4818 hr. sz. 1020 □ öles szőlőre o. é. 210 frt kiküldési árban az önkéntes árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1886. évi nov. hó 25-ik napján délelőtti 10 órakor Ada község házána** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladhatni fognak.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becserésének 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 12-ik §-ában jelzett arányammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt övadékképes értekpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 70. §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szálszerű elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Zentán, 1886. évi június hó 25-ik napján.
A zentai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.
Nékam Gyula, kir. bír.

Alulírott nál legjobb minőségű

FASZÉN

nagyban (legkisebb mérték 25 kgr.) jutányos áron kapható.

Ifj. Kohn Ignác.

Raktár: özv. Freund Samuné házában.

150/1886. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi XL. t.-c. 10. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti V. ker. kir. járásbírószág 61932/83. sz. végzése által Azienda biztosító-társaság végrehajtató javára Schwimmer Mór és neje ellen 140 frt tőke, ennek 1883. évi január hó 21-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig megítelt perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és fölülfoglalt és 435 frtra becsült szobabatorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladhatnak.

Mely árvesnek a zentai kir. járásbírószág 4740/1886. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis **O-Kanizsán alperesnek lakásán** leendő eszközzésére **1886-ik évi szeptember hó 9-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladhatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zentán, 1886-ik évi aug. hó 28-án.
Braun Soma, kir. bír. végrehajtó.

93/1886. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi XL. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zentai kir. járásbírószág 861. számú végzése által Omer Adolf és társa végrehajtató javára Beck Adolf s neje ellen 800 frt tőke, ennek 1883. évi febr. hó 23-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 119 frt 88 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 871 frtra becsült szobabatorok ruhámenüek, ékszeréből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladhatnak.

Mely árverésnek az 5139/1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis **Adán a község házána** leendő eszközzésére **1886-ik évi szept. hó 14-ik napjának délelőtti 8 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladhatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zentán, 1886. évi augusztus hó 31-én.

Braun Soma, kir. bír. végrehajtó.

Méh-eladás.

44 kas méh, köztük 18 Zirzon, hozzá való eszközzel tömegesen, vagy egyenként eladó Zentán.

Cziczovszki Ferenc,
kötélgyártó és méhés.

Mindenféle sorsjegyek részletfizetésre

igen előnyös föltételek mellett kaphatók

Dudás István

titkárnál, a zentai takarékpénztárban.

Pályázati hirdetés.

A nagyméltóságú földmívelés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium folyó évi aug. hó 27-én kelt 45000 sz. magas rendeletéhez képest az adai m. kir. földműves iskola növendékeinek élelmezés, mosás és takarítással leendő ellátására pályázat hirdettetik.

Egy tanulóért a következő járandóságok adatnak:

1. Készpénz havonként és fejenként a létszámnak megfelelőleg 10 frt.
2. Cselédtartás évi 120 frt.
3. Szabadfűtő (koaks és fa), világító petroleum.
4. Egy tehén, 3 sertéstartás, 1 hold föld.

Pályázó köteles a tanulókat az eddigi gyakorlathoz képest a következő megállapított étlap szerint ellátni:

	Reggeli	E b é d	Vacsora
Vasárnap	kenyér, szalonna.	husleves, fűzeléken hus és pecsenye.	maradék-fűzelék, friss serté hussal.
H é t f ő	kenyér, télen tej, nyáron turó vagy rántott leves.	husleves, borsófűzelék a levesbeli hussal.	maradék-fűzelék, piritott szalonnával.
K e d d	kenyér, télen tej, nyáron turó vagy szalonna.	husleves, burgonyafűzelék a levesbeli hussal.	fűzelék friss sertéshussal.
S z e r d a	kenyér, télen tej, nyáron turó, szalonna.	leves burgonya v. borsóból, tészta.	turós-osusza.
Csütörtök	kenyér, télen tej, nyáron szalonna.	leves, káposzta hussal, sertéshus pecsenyének.	gulyás csuszával (juh-husból).
P é n t e k	kenyér, télen tej, nyáron turó.	paszulyleves, tészta.	tészta.
S z o m b a t	kenyér, télen rántott leves, nyáron szalonna.	husleves, borsó v. paszuly, a levesben fűt hussal.	pörköltus burgonyával.

Jegyzet. Egy egyénre 0.3 ltr tej, 5 egyénre 1 kgr. marhalus, 5 egyénre 1 kgr. juhhus, 6 egyénre 1 kgr. sertéshus, 12 egyénre 1 kgr. szalonna számítandó.

A tanulók reggel, déln, ozsonnára és esténként megfelelő mennyiségű kenyérrel látandók el. Pályázó köteles az összes lak, ebédlő, iroda, tanterem s mellékhelyiségeket folyton tisztán tartani, a tanulók fehérműjét hetenként egyszer mosatni s minden hónapban az ágybeli két lepedőt tisztával fölcserélni, magától értetvén, hogy az élelmezés és ellátás megfelelő volta fölötti orvosi és igazgatósági fölügyeletet és ellenőrzést vállalkozó eltűrni köteles.

Fölvihatóknak vállalkozók, hogy írásbeli ajánlataikat szept. hó végeig megfelelő bélyeggel ellátva ide nyujtsák be, megjegyezve, hogy egyrészt az élelmezésre, másrészt a mosás és takarításra külön-külön ajánlat teendő.

Az érdeklődőknek további fölvilágosítás készséggel adatik.

Ada, 1886. évi aug. hó 30.

Az igazgatóság.

Szeged, 1886. Engel Adolf (ezelőtt Burger) könyv- és könyomdai műintézetéből.